

Almanya D Tipi Ulusal Vize Sahiplerinin Yurt Dışına Çıkış Harcı Karşısındaki Durumu

Mustafa Çolak

Vergi Danışmanı

Tarih: 25.03.2026

Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı İstanbul Defterdarlığının 23.02.2026 tarihli ve E-97895701-140.06.99[2025.229]-260973 sayılı özelgesi

Kısa Cevap

Almanya'nın verdiği **D tipi ulusal vize (Nationales Visum)**, Almanya'da belirli bir süre kalma hakkı sağlamakla birlikte 5597 sayılı Kanunda muafiyet şartı olarak öngörülen **"yurt dışında oturma izni"** kapsamında bir belge değildir. Bu nedenle D tipi ulusal vize sahibi Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının yurt dışına çıkışlarında **yurt dışına çıkış harcından muaf tutulmaları mümkün değildir.**

Yurt Dışına Çıkış Harcı ve Muafiyetler

5597 sayılı Yurt Dışına Çıkış Harcı Hakkında Kanun ile Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 1'inci maddesi uyarınca, yurt dışına çıkış yapan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarından çıkış başına harç alınır. Harcın mükellefi yurt dışına çıkış yapan kişilerdir. Aynı maddenin üçüncü fıkrasına göre aşağıdakilerden harç alınmaz:

- Çıkış tarihi itibarıyla **yurt dışında oturma izni bulunanlar**,
- 7 yaşını doldurmamış olanlar,
- Pasavan ve benzeri belgelerle çıkış yapanlar,
- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine kimlik belgesi ile çıkış yapanlar,
- Yurt dışına ticari amaçla sefer yapan kara, deniz, hava ve demiryolu toplu taşıma ve yük taşıma araçlarının mürettebatı.

Almanya D Tipi Ulusal Vizenin Niteliği

Özelgede, Dışişleri Bakanlığı Göç Politikaları ve Vize İşlemleri Genel Müdürlüğünden alınan yazıya dayanılarak şu tespitler yapılmıştır:

- Yabancıların Almanya Federal Cumhuriyetine giriş yapabilmesi ve ikamet edebilmesi için kural olarak bir **oturma belgesine (Aufenthaltstitel)** sahip olmaları gerekir. Alman İkamet Kanununda oturma belgeleri vize, ikamet izni, AB Mavi Kartı, ICT Kartı, Mobil ICT Kartı, yerleşim izni ve AB uzun süreli ikamet izni olarak sınıflandırılmıştır.
- Kısa süreli kalışlar için C tipi (Schengen) vize, uzun süreli kalışlar için **D tipi ulusal vize** düzenlenir. Ulusal vize 90 günden uzun kalışlar için verilir; aile birleşimi, evlilik, eğitim, dil kursu, mesleki eğitim, çalışma, araştırma, serbest meslek ve nitelikli iş gücü kapsamında ülkeye giriş hakkı sağlar.
- D tipi vize hukuken uzun süreli kalış için **giriş hakkı** sağlar; ancak fiilî ve sürekli ikamet, yetkili Yabancılar Dairesinden (Ausländerbehörde) alınacak **ikamet izni** (Aufenthaltserlaubnis, AB Mavi Kart vb.) ile mümkündür. Bu nedenle vize sahiplerinin ülkeye girişten sonra gecikmeksizin yetkili göç makamına ikamet izni başvurusunda bulunmaları gerekir.

Sonuç: Muafiyet Mümkün Değildir

Özelgede, Almanya D tipi ulusal vizesinin Almanya'da belirli bir süre kalma hakkı sağlamakla birlikte 5597 sayılı Kanunda belirtilen oturma izni kapsamında bulunmayan bir vize türü olduğu dikkate alındığında, bu vize ile Almanya'ya gidişlerde **yurt dışına çıkış harcından muaf tutulmanın mümkün olmadığı** belirtilmiştir. Muafiyet için yurt dışında geçerli bir oturma izni bulunması ve bunun ibraz edilmesi gerekir.

Sık Sorulan Sorular

D tipi ulusal vize harç muafiyeti sağlar mı?

Hayır. Özelgeye göre D tipi ulusal vize, 5597 sayılı Kanunda muafiyet şartı olarak öngörülen oturma izni kapsamında bir belge değildir.

Muafiyet için hangi belge gerekir?

Çıkış tarihi itibarıyla yurt dışında geçerli bir **oturma izni** (Almanya örneğinde Yabancılar Dairesinden alınan ikamet izni, AB Mavi Kart vb.) bulunması gerekir.

Harçtan muaf olan başka kimler var?

7 yaşını doldurmamış olanlar, pasavan ve benzeri belgelerle çıkış yapanlar, KKTC'ye kimlik belgesiyle çıkış yapanlar ve yurt dışına ticari amaçla sefer yapan toplu taşıma ile yük taşıma araçlarının mürettebatı.

D tipi vize ile ikamet izni arasındaki fark nedir?

D tipi vize Almanya'ya uzun süreli kalış için giriş hakkı sağlar; fiilî ve sürekli ikamet ise girişten sonra yetkili Yabancılar Dairesinden alınacak ikamet izni ile mümkün olur.

Resmî Kaynaklar

- GİB özeldes — Almanya D tipi ulusal vize sahiplerinin yurt dışına çıkış harcından muaf olup olmadıkları (İstanbul Defterdarlığı, 23.02.2026, E-97895701-140.06.99[2025.229]-260973)
- 5597 sayılı Yurt Dışına Çıkış Harcı Hakkında Kanun ile Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun (1'inci madde)
- 492 sayılı Harçlar Kanunu

Bu sirküler genel bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Somut uygulama öncesinde ilgili resmî kaynakların güncel hâli ve şirketin özel koşulları ayrıca değerlendirilmelidir.

PROZON'DAN

Yazılım, danışmanlık ve ücretsiz araçlar

YAZILIM VE HİZMET

Bordro ve Özlük Yazılımı Karmaşık bordroyu tek motorda çalıştırın. prozon.net/bordro-ve-ozluk-yazilimi/	Bordro Outsource Operasyon bizde, ekran ve veri sizde. prozon.net/insan-kaynaklari/bordro-outsource/	Ar-Ge, Teknopark, TEKMER Kurgu, başvuru ve muafiyet süreçleri. prozon.net/yatirimlar-ve-ar-ge/
---	---	---

ÜCRETSİZ ARAÇLAR

Hesap Makineleri Bordro ve tazminat hesapları; üyelik gerekmez. prozon.net/hesap-makineleri/	Analiz Merkezi Teknopark ve teşvik analizleri. analiz.prozon.net	Yıllık Parametreler SGK ve vergi parametreleri, yıl yıl. prozon.net/yillik-parametreler/
--	---	---

GÜNCEL KALIN

Mevzuat Takvimi Beyan ve ödeme günleri tek takvimde. prozon.net/mevzuat-takvimi/	Mevzuat Sirkülerleri Haftada üç gün, ücretsiz e-posta bülteni. prozon.net/sirkuler/#bulten
---	---

Bu belge <https://prozon.net/sirkuler/almanya-d-tipi-ulusal-vize-sahiplerinin-yurt-disina-cikis-harci-karsisindaki-durumu/> adresindeki sirkülerden 20.09.2026 19:18 tarihinde üretilmiştir. Mevzuat değişebilir; güncel metin için siteyi ziyaret edin. Sirküler, bilgilendirme amaçlıdır; somut olaylar için danışmanlarımızla görüşün.

Prozon Kurumsal Teknoloji Çözümleri A.Ş. · Artan Plaza, Bağlarbaşı, Feyzullah Cd. No:140 Kat:5, 34844 Maltepe / İstanbul · +90 216 808 02 39 · bilgi@prozon.net